GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACȚIUNEA ȘI ADMINISTRAȚIUNEA: BRAȘOVŬ, piața mare Nr. 22.

„GAZETA“ IESE ÎN FIECARE ḌI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe șése lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior.
Romȃnia și străinătate:
Pe anŭ 40 fr., pe șése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 francĭ.

ANULŬ XLVIII.

SĔ PRENUMERĂ:
la poște, la librării și pe la dd. corespondențĭ.

ANUNCIURILE:
O seriă garmondŭ 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 287. Vinerĭ Sâmbată, 28 Decemvre st. v. 1885.

Nou abonamentŭ
la
„Gazeta Transilvaniei“.

Cu 1 Ianuariu 1886 st. v., se începe unŭ nou abonamentŭ, la care invitămŭ pe toțĭ onorații amicĭ și sprijinitorĭ ai fóiei nóstre.

Prețulŭ Abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria:

pe trei lunĭ **3 fl.**
„ șése „ 6 „
„ unŭ anŭ **12** „

Pentru Romȃnia și străinătate:

pe trei lunĭ **10 franci**
„ șése „ **20** „
„ unŭ anŭ **40** „

Rugămŭ pe domnii abonențĭ, ca sĕ bine-voiască a-șĭ reînoi de cu vreme abonamentulŭ, ca sĕ nu se întrerupă espedițiunea ḍiarului.

Domnii ce se vorŭ aboná din nou sĕ binevoéscă a scrie adresa lămurită și a arĕta și posta ultimă.

Abonarea se póte face mai ușorŭ și mai repede prin **mandate postale**.

Abonaților de pân'acum li se recomandă a însemna pe cuponŭ numĕrulŭ fășiei sub care au primitŭ ḍiarulŭ.

Administrațiunea.

Brașovŭ, 27 Decemvre 1885.

Nu de multŭ amŭ reprodusŭ unŭ articulŭ alŭ ḍiarului „Neue freie Presse“ din Viena asupra Transilvaniei, care articulŭ a fostŭ scrisŭ negreșitŭ la inspirațiunea ministrului-președinte Tisza. Corespondentulŭ pestanŭ alŭ numitei foi care l'a scrisŭ, este întotdéuna fórte bine informatŭ despre intențiunile șefului cabinetului unguresců, și de multe orĭ aflămŭ ceea ce voiesce d-lŭ Tisza mai curêndŭ din „Neue freie Presse“, decâtŭ din „Pester Lloyd.“ Astfelŭ amŭ credutŭ, că și de astădată va fi fostŭ bine informatŭ, când a ḍisŭ, că guvernulŭ unguresců temêndu-se de o contra-acțiune a naționalitățilorŭ a esprimatŭ dorința, ca sĕ nu se unifice societățile de cultură maghiare, cum se plănuise încă de astă-véră, amŭ credutŭ, că este o admonițiune seriósă, ce-o adreséză pe acéstă cale indirectă d-lŭ Tisza neastêmpĕraților sĕi șoviniști, când acelașĭ corespondentŭ ḍice la încheiere:

„Jurstările actuale impunŭ precauțiune, mai alesŭ într'unŭ timpŭ, când mișcarea națională póte sĕ fiă răpită de nisce complicațiunĭ exteriore, produceênd aceste Kulturegylet-urĭ o reacțiune teribilă la granița sudică a imperiului, unde s'a adunatŭ atâta materiă esplosibilă. D-lŭ Tisza trebue numai sĕ voiască și nu se va mai nasce o cestiune ardelénă. Aceia, cărora Tisza le este încă prea puținŭ naționalŭ, nu suntŭ destoinicĭ pentru politică, aceștia în timpurĭ așa de grele trebue sĕ fiă simplamente delăturațĭ.“

Acuma amŭ ajunsŭ la acelŭ punctŭ, ca sĕ se hotărască décă adevĕrŭ a grăitŭ corespondentulŭ lui „N. fr. Presse“, orĭ nu. Spiritele ce le-a deșteptatŭ politica șovinistică a d-lui Tisza, au devenitŭ fórte neliniștite și amŭ fi curioșĭ a vedé, décă d-lŭ Tisza mai este în stare sĕ le stăpânéscă. Nouă ni se pare, că nicĭ n'a avutŭ nicĭodată seriósa intențiune de a pune stavilă curentului „Kulturegylet“-istŭ, dușmănosŭ naționalităților. Din contră vedemŭ cu durere, că și astăḍĭ ca și înainte ómenii guvernului, cele mai plecate slugĭ ale d-lui Tisza, suntŭ cei ce conducŭ acestŭ curentŭ.

Vĕḍurămŭ în circulara secretă a filialei „Kulturegylet“-tului din Brașovŭ, ce amŭ dat'o publicității în numĕrulŭ trecutŭ, că în capulŭ uneltirilorŭ acestei reuniunĭ se află însușĭ inspectorulŭ de scóle regescŭ unguresců, va se ḍică o creatură guvernamentală. D. inspectorŭ de scóle r. u. se sémte chematŭ a lăți vrajba și ura între pacînicii locuitorĭ ai acestui orașŭ și comitatŭ, susținêndŭ grosolanulŭ neadevĕrŭ, că „Maghiarii aicĭ n'arŭ puté sĕ'șĭ esercitezе drepturile lorŭ legale din causa preponderanței și volniciei naționalităților nemaghiare“ și timbrândŭ presa română și săsescă de „antipatriotică“ și „antimaghiară.“ Și acésta ațițare cutezătóre se întêmplă într'unŭ orașŭ, unde locuitorii maghiarĭ sunt mai cu sémă meseriașĭ, muncitorĭ și servitorĭ, carĭ trăescŭ pe urma Românilorŭ și a Sașilorŭ, ce formézӑ maioritatea cea mare a populațiunei.

Este dér metodă în uneltirile „Kulturegylet“-iste, și încă o metodă diavolescă, care, precum vedemŭ, este practicată și condusă de creaturele guvernului. Puțină speranță avemŭ prin urmare, că guvernulŭ ar mai fi în stare a pune opritóre la rótele carului maghiarisării violente, ce a pornitŭ cu tótă puterea aborului șovinismului modernŭ unguresců spre abisŭ.

O nouă agitațiune s'a pusŭ în lucrare de cătră comitetulŭ centralŭ alŭ „Kulturegylet“.ului ardeleanŭ, care are de scopŭ **unificarea** tuturorŭ „Societăților de cultură și de scólă maghiare“ din Transilvania și Ungaria. Pentru a face acéstă fusiune a reuniunilorŭ de maghiarisare, „Kulturegylet“-ulŭ din Clușiu a adresatŭ cătră ḍiare unŭ comunicatŭ, în care érășĭ se'ncércă a alarma publiculŭ maghiarŭ cu scirĭ sensaționale, cea mai mare parte neadevĕrate, asupra marilorŭ dimensiunĭ, ce le-ar fi luatŭ mișcarea naționalităților în Transilvania.

Cam de ce calibru sunt aceste scirĭ alarmătóre, se póte vedé de acolo, că chiar și din retragerea deputatului Dr. Carol Wolff, dela redacțiunea fóiei „Sieb. d. Tageblatt“, sĕ face capitalŭ, însinuându-se, că numai de aceea se retrage, că a fostŭ „prea moderatŭ“ partidei naționale săsescĭ, pe când se scie că causa retragerei lui este, că a devenitŭ directorŭ alŭ cassei de păstrare din Sibiiu. Asemenea se descrie înființarea înstitutului de creditŭ „Economulŭ“ din Clușiu, și alegerea de nou președinte la „Albina“ din Sibiiu ca o mare primejdiă.

Câtŭ despre amiciția „Kulturegylet“-ului din Clușiu față cu organulŭ nostru, suntemŭ pe deplinŭ încredințațĭ. De aceea nu ne mirămŭ, că acéstă societate vestesce publicului maghiarŭ, că în anulŭ viitorŭ „Gazeta Transilvaniei“ îșĭ va serba jubileulŭ de cincĭḍecĭ de anĭ; amicii noștri nu uită nicĭ de a adauge, că organulŭ nostru merge în fruntea acelorŭ „ce arŭ ataca Ungaria.“

Nu înțelegemŭ de ce se mai eșoféză atâta Ungurii din Clușiu pentru nimica tótă a fusiunei tuturorŭ Kulturegyleturilorŭ, ce voesce sĕ-o propună în adunarea dela 12 l. c. președintele, fișpanulŭ Bethlen. Chiar și corespondentulŭ lui „N. fr. Presse“ vede că e prea grósă reclama ce și-o face reuniunea de maghiarisare. Suntemŭ curioșĭ sĕ vedemŭ ce va mai face d-lŭ Tisza față cu noua mișcare.

Din peninsula balcanică.

Scirile sosite în ḍilele acestea din Serbia ne spunŭ că regele Milanŭ este stăpânŭ pe situațiune, că atâtŭ armata câtŭ și poporulŭ sêrbescŭ nencetatŭ îșĭ manifestă devotamentulŭ pentru țéră și dinastia Obrenovicĭ. Deputațiunĭ din diferite părțĭ ale țĕrii au declaratŭ în numele celorŭ ce au fostŭ trimise, că pentru țéră și dinastiă îșĭ vorŭ jertfi și averea și viéța. Nu numai regele și ministrii suntŭ hotărîțĭ a respinge în modulŭ celŭ mai energicŭ orĭ ce cerere din partea Bulgariei privitóre la o despăgubire de rĕsboiu, ci întregŭ poporulŭ sêrbescŭ. Dar chiar și acele puterĭ, carĭ au sprijinitŭ pe Bulgarĭ, nu suntŭ favorabile unei asemenea cererĭ. Pe de altă parte, nota circulară a ministrului de esterne francesŭ, prin care se cere recunóscerea unirei, dér în acelașŭ timpŭ cere sĕ i se asigure Turciei dreptulŭ sĕ fortifice Balcanii și sĕ așeḍe acolo garnizóne, nu pré are sorțĭ de isbêndă. Esecutarea unui asemenea proiectŭ ar întêmpina dificultățĭ, deórece trupele turcescĭ și cele bulgărescĭ arŭ fi continuu în céртă și încăerărĭ.

Mai interesantă e noua notă circulară a Greciei, adresată puterilorŭ, în care se ḍice că Grecia n'are nimicŭ în contra unirei, dér stăruesce în pretențiunea ei, ca o mărire și întărire a Bulgariei sĕ fiă însoțită de o corĕspunḍĕtóre sporire a teritoriului și de o mărire a influenței Greciei. După cum se vorbesce puterile nu părtinescŭ o asemenea cerere; cum va eși lucrulŭ nu putemŭ sci, de órece atâtŭ Grecia câtŭ și Turcia suntŭ hotărite a nu ceda întru nimicŭ.

Pe când puterile îșĭ dau silința sĕ liniștéscă peninsula balcanică, din Skutari sosesce scirea despre nouĕ mișcărĭ ale Albanezilorŭ. Miridiții au atacatŭ nóptea pe neașteptate sentinela din satulŭ Daici, în șesulŭ dela Zadrima, unde se află douĕ companii de soldațĭ regulațĭ turcescĭ. Albanezii omorîră sentinela și la alarma dată soldații turcĭ se aruncară asupra Albanezilorŭ, carĭ îĭ primiră cu împușcăturĭ. Se asigură, că 20 de soldați turcĭ au căḍutŭ, pe când despre perderile Albanezilorŭ nu se aude nimicŭ.

SCIRILE ḌILEI.

In numĕrulŭ trecutŭ, fiindŭ vorba în acéstă rubrică despre înființarea unei *reuniunĭ de cultură maghiară în Marmația*, s'a ḍisŭ că pentru înființarea ei arŭ fi pledatŭ în adunarea comitatensă și d. Mihálka cu deputații *Mihályi* și *Cziple*. Ne grăbimŭ a rectifica acéstă scire și o facemŭ cu plăcere, regretândŭ că numele *Mihályi* s'a adusŭ în legătură cu nouĕle uneltirĭ din Marmația. Dér tocmai pentru că ținemŭ așa multŭ la legătura ce légă numele Mihălescilorŭ de causa română din Marmația, rugămŭ pe d. deputatŭ Petru Mihalyi, care a fostŭ de față la adunare, sĕ ne deslușéscă asupra următorului pasagiu ce-lŭ aflămŭ într'unŭ raportŭ alŭ lui »Egyetértés« dela 1 Ianuariu n. c: »Când s'a cetitŭ mai tărḍiu, rescriptulŭ ministeriului de interne, prin care se întăresců statutele „Reuniunei de cultură a comitatului Maramurĕșŭ“, *au aplaudatŭ cu entusiasmŭ toțĭ cei de față, fără deosebire de naționalitate* Reuniunea e populară în tóte cercurile și zelulŭ fișpanului Ioanŭ Lónyay face totŭ ce póte, numai ca sĕ se grupeze câțĭ mai mulțĭ sub stindardulŭ acestei societățĭ.“ ?

—0—

Ḍiarulŭ „Parlamentär“ din *Viena*, ocupându-se de starea lucrurilorŭ din *Ungaria*, ḍice că *basa statului ungară este o ficțiune susținută prin violință și terorismŭ.* Minoritatea disparentă a Maghiarilorŭ esercitéză asupra strivitórei maiorităț a Românilorŭ, Germanilorŭ și Slavilorŭ o egemoniă manifestată prin constituționalismulŭ occidentalŭ ce lucréză cu ficțiunĭ; în parlamentulŭ comunŭ ungarŭ esŭ la ivélă miseriile egemoniei maghiare și contradicerea ei față cu drepturile naturale ale maiorității în cea mai mare parte autochtone. Desbaterile privitóre la prelungirea mandatului de deputatŭ, ḍice „Parlamentär“, dovedescŭ cum sciu Maghiarii sĕ practice constituționalismulŭ occidentalŭ spre a îngenunchia enorma maioritate a Românilorŭ, Germanilorŭ și Slavilorŭ.

—0—

„W. Allg. Ztg.“ spune, că episcopulŭ croatŭ Stross-

mayer a trimisŭ ministrului-preşedinte Caravelov unŭ darŭ pentru răniţii bulgarĭ împreună cu o scrisóre, în care episcopulŭ îşĭ esprimă simpatiile sale pentru fraţii bulgarĭ şi admiraţiunea pentru vitejia lorŭ.

—0—

In contra ḑiarului sĕptĕmânalŭ „Branik", ce apare in Neusatz, procuratura supremă a statului a intentatŭ *procesŭ de pressă* pentru agitare contra legăturei de statŭ esistente între singuraticele ţĕrĭ ale corónei ungurescĭ. Articululŭ încriminatŭ se intituléză: „Bataliónele sêrbescĭ suntŭ în marşŭ" şi în elŭ se provócă, ḑice procurorulŭ, Sêrbii locuitorĭ în Ungaria sĕ întemeieze Serbia unită. Redactorulŭ responsabilŭ este Nikola Jokssinovitz.

—0—

D-nii Iosef Dück fabricantŭ de pele, Martin Lang fabricantŭ de postavŭ, Ludvig Goldschmied giuvaergiu şi Iohann Einschenk curelarŭ, toţĭ din Braşovŭ, au fostŭ decoraţĭ cu „Crucea de aurŭ" pentru meritŭ de cătră esposiţiunea din Pesta

—0—

Din consideraţiunĭ de economiă, cu data de 10 Ianuariu n. vorŭ circula pe căile ferate ungurescĭ cu 39 de trenurĭ mai puţinŭ. Pe linia Pesta-Predealŭ nu vorŭ mai circula între Cluşiu şi Braşovŭ trenurile accelerate Nr. 301 şi 302. Celŭ din urmă trenŭ acceleratŭ sosesce Sâmbătă diminéţa în Braşovŭ.

—0—

Din Viena se raportéză, că pictorulŭ Vereşagin *a fostŭ condamnatŭ* la 5 Ianuariu, pentru neautorisata vênḑare de fotografii de pe tablourile sale în cabinetulŭ artiştilorŭ, la 5 fl. amendă, eventualŭ arestŭ de o ḑi.

—0—

In Pesta se va organisa în anulŭ viitorŭ, în memoria reocupării cetăţii Buda, o *esposiţiă istorică*.

—0—

In anulŭ 1885, s'au făcutŭ în Pesta 48,118 *secvestrări* şi 18,500 *licitări pentru dare*. Dar în tóte ţĕrile corónei ungurescĭ câte vorŭ fi fostŭ! Sĕrmanĭ contribuabilĭ!

—0—

La 31 Decemvre st. n. s'au sĕvêrşitŭ 3 sinuciderĭ în Budapesta, din causa sĕrăciei. Ar trebui sĕ deschidemŭ o colónă întrégă pentru publicarea sinuciderilorŭ ḑilnice din Ungaria.

—0—

Comisiunea întrunită în ministeriulŭ de rĕsboiu din Viena pentru *introducerea vaccinărei* (posăielei) *în armată* a primitŭ definitivŭ acéstă mĕsură. De aci înainte, în fiecare anŭ în Octomvre cei 93,000 de recruţĭ vorŭ fi vaccinaţĭ îndată ce vorŭ sosi la corpurile de trupe.

—0—

In Macia, comitatulŭ Aradului, de vr'o câteva ḑile graséză în mare mĕsură *inflamaţiunea de gâtŭ*; până acum 11 băeţĭ sufere de acéstă bólă primejdiósă.

—0—

Comisiunea administrativă a comitatului Ugocea a luatŭ simplu la cunoscinţă adresa comitatului Sătmarŭ pentru introducerea *dării de maghiarisare*, fără a primi propunerea

—0—

Unŭ locŭ de pedagogŭ e de ocupatŭ într'unŭ institutŭ de băeţĭ din România în condiţiunĭ fórte favorabile: locuinţă, costŭ, spălatŭ şi 100 francĭ léfă pe lună. Celŭ ce doresce a ocupa acestŭ locŭ, sĕ aibă testimoniu de maturitate, avêndŭ a medita şi elevĭ de clasele gimnasiale. Pentru mai deaprópe lămurire sĕ se adreseze la redacţia „Gazetei Transilvaniei".

AFACEREA PICTORULUI HOŞDA,

Lugoşŭ, 3 Ianuarie n. 1886.

Domnule Redactorŭ! Cu respectŭ la *afacerea pictorului Basiliu Hoşda* din Lugoşŭ, despre care s'a scrisŭ în N-rulŭ 251 din 24 Noemvre st. n. a. tr. alŭ preţuitei »Gazete,« astăḑĭ, după ce acéstă afacere se vede a fi pe deplinŭ terminată, pentru informaţiunea on. publicŭ cetitorŭ îmĭ iau voiă a Vĕ da următórele deslușirĭ:

După ce tabloulŭ pictatŭ şi espusŭ de d-lŭ Hoşda spre vederea trecĕtorilorŭ în galantarulŭ unorŭ prăvălii mai ântêiu în partea română şi apoi în partea germană a Lugoşului, a fostŭ confiscatŭ la 20 Noemvre st. n. a. t. cu mare satisfacţiune de românofagulŭ vice-comite Iakabffy, autorulŭ amintitului tablou numai decâtŭ a fostŭ trasŭ în judecată ca făuritorŭ de icóne agitatóre (izgato képek), după cum le-a plăcutŭ a-lŭ învinovăţi micii despoţĭ din locŭ, precum şi organulŭ oficiosŭ »Krasso-Szörényilapok.«

După acésta se luară apoi mai multe codiţe patriotice din capitală şi provinciă, cărora cu o deosebită predilecţiune le place a se ocupa de noi, şi mai alesŭ a în venta despre noi scirĭ carĭ de carĭ mai sensaţionale şi tendenţióse, presentândŭ publicităţii lucrurile cu totulŭ almintrelea, decum în realitate s'au întêmplatŭ, numai şi numai ca sĕ ne compromită şi cu scopŭ de-a scusa înaintea lumei mĕsurile escepţionale şi violente, îndreptate contra-ne de adversarii noştri precum şi vênătórea pornită totŭ contra nóstră de »Kultur-egylet«-urile ungurescĭ, presentându-ne ca pe unŭ poporŭ rĕsvrătitorŭ şi neiubitorŭ de ordine. Nu-i vorbă, a trecutŭ timpulŭ când minciuna se lua de banŭ bunŭ, şi lumea a începutŭ a cunósce bine pe adversarii noştri.

Dér sĕ trecŭ la obiectŭ. Ce credeţĭ, care a fostŭ crima trădărei aflate în nevinovatele trăsurĭ de penelŭ de pe tabloulŭ confiscatŭ de vice-comitele Iakabffy şi pentru care pictorulŭ Hoşda a fostŭ trasŭ în cercetare ca rĕsvrătitorŭ, respective făuritorŭ de atarĭ icóne şi presupusŭ de-a sta în legătură cu pretinşii »irredentiştĭ?« Este că d-lŭ Hoşda a cutezatŭ a lucra unŭ tablou românescŭ, portretulŭ nemuritorului nostru bardŭ naţionalŭ *Andreiu Mureşianu*, respective idea personificată din frumósa şi plina de simţĕminte poesiă a s'a întitulată »Unŭ rĕsunetŭ.«

Tabloulŭ înfăţişéză pe nemuritorulŭ poetŭ stândŭ pe-o tribună în posiţiă declamatorică, învălitŭ în paliulŭ poeticŭ, avêndŭ sub piciorulŭ stângŭ o carte, faimosulŭ codŭ de legĭ alŭ lui Verböczi, ér în mâna stângă unŭ folio de hârtiă, pe care suntŭ scrise cuvintele iniţiale din primulŭ versŭ alŭ susŭ amintitei poesii, la piciórele tribunei însĕ, zace trântitŭ la pămêntŭ, legatŭ în lanţurĭ, unŭ ţĕranŭ romànŭ, carele la auḑulŭ cuvintelorŭ poetului se deştéptă din somnulŭ secularŭ în care era adêncitŭ şi rupe lanţurile ruşinósei şi dejositórei sclăvii de odinióră.

Tabloulŭ — care e lucratŭ după unŭ micŭ modelŭ — e prin urmare o scumpă remenescenţă naţională din trecutŭ, care n'ar trebui sĕ lipséscă din casa orĭ şi cărui Românŭ cu sufletŭ şi inimă românéscă, pentru că fiecare poporŭ din lume, cons iu de sine şi de esistinţa sa, îşĭ păstréză cu scumpătate reminiscenţele sale naţionale. Dér pe când Maghiarii îşĭ păstréză reminiscenţele, óre Românului sĕ nu-i fiă ertatŭ a se bucura de acestŭ favorŭ şi încă într'unŭ statŭ per escelentiam constituţionalŭ — după cum i place a se gera în lumea largă cu fiăcare ocasiune statulŭ ungarŭ?

Dér cunoscutŭ e, că buciumatulŭ constituţionalismŭ unguerescŭ pentru noi Românii e numai literă mórtă pe hârtiă, ér în pracsă, celŭ mai crasŭ despotismŭ. Scimŭ cu toţii destulŭ de bine, cum cu încetulŭ ne au scosŭ adversarii noştri limba din tóte afacerile, ér pe bărbaţii noştri de bunŭ simţŭ din oficia, apoi ne-au confiscatŭ cărţile şi scrierile, astăḑĭ ne confiscă portretele bărbaţilorŭ noştri bine meritaţĭ în literatura nóstră, ér mâne, poimâne se vorŭ băga în sanctuarulŭ lui Dumneḑeu şi ne vorŭ confisca sfintele icóne. Numai la acésta ne mai putemŭ aştepta din partea bunilorŭ şi drepţilorŭ noştri guvernanţĭ, pentrucă ce amŭ avutŭ de perdutŭ, amŭ perdutŭ mai totŭ.

Dér sĕ mĕ reintorcŭ la afacerea cu tabloulŭ. Aprigii apĕrătorĭ ai ideei de statŭ maghiarŭ din locŭ, în frunte cu vice comitele Iakabffy, după ce au confiscatŭ tabloulŭ în ignoranţa şi nepriceperea lorŭ au începutŭ a-i da o esplicare cu totului totŭ greşită şi falsă — după cum s'a putută vedé şi din colónele fóei oficiale a Comitatului „Krasso-Szörényi lapok.«

Aşa dênşii esplică însemnătatea tabloului ḑicêndŭ: Că poetulŭ de pre tribună represintă unŭ cărturarŭ românŭ — se înţelege „irredentistŭ" — care predică poporului sĕ se revolte contra Ungurilorŭ strigândŭ: „Scólă-te România!" (Ébredj Rom9nia!), alţii „Rĕscólă-te românime!" (Ébredj Románság!) şi câte altele. Ér ţĕranulŭ dela piciórele poetului ḑiceau, că represintă pe ţĕranulŭ românŭ cum sĕ rĕscólă la cuvintele oratorului „irredentistŭ" contra Ungurilorŭ. Dară singura realitate le-a documentatŭ miciloŕŭ despoţĭ lugoşenĭ, câtŭ de greşită le-a fostŭ esplicarea, pentru că nicĭ unŭ Românŭ nu s'a resculatŭ contra lorŭ, ba nicĭ că i-a trecutŭ órecuiva prin minte de a se ocupa cu asemenea idei.

Investigarea începută contra pictorului Basiliu Hoşda în 20 Noemvre s. n. a. t. a duratŭ mai multe ḑile, purtându-lŭ în fiecare ḑi de câte 2—3 orĭ dela pretore (solgăbirĕu) la vicecomite şi totŭ aşa.

Felŭ de felŭ de întrebărĭ i s'an pusŭ cu intenţiune de a-lŭ »descoperi«, că óre nu stă în legătură cu presupuşii »irredentiştĭ". Aşa între altele l'a întrebatŭ: Că la alŭ cui îndemnŭ a făcutŭ tabloulŭ? Cu ce scopŭ l'a espusŭ? Că nu stă în atingere cu vre-o societate secretă? Că în România — deórece amintitulŭ pictorŭ în anii trecuţĭ a petrecutŭ mai multŭ timpŭ în România luândŭ lecţiunĭ de pictură — pentru ce a fostŭ, şi cu cine a statŭ în legătură?...

La aceste şi la multe alte întrebărĭ, lucru firescŭ, acusatulŭ a rĕspunsŭ cu adevĕrulŭ: Că tabloulŭ l'a făcutŭ la propriulŭ îndemnŭ, deórece acésta îi este meseria şi cu scopŭ de a-lŭ dona ca presentŭ de anulŭ nou „Casinei române" din locŭ. L'a espusŭ însĕ cu scopŭ ca, vĕḑêndu-lŭ trecĕtorii, sĕ le atragă atenţiunea de a-şĭ comanda la dênsulŭ asemenea tablourĭ séu alte lucrărĭ de pictură, fără cea mai mică presupunere că va fi interpretatŭ de unii în înţelesŭ greşitŭ. Legăturĭ secrete şi antipatriotice nu are cu nimenea, nicĭ cu vre-o societate, precum şi nicĭ cu cineva din România, unde nu a petrecutŭ pentru de a face conspiraţiunĭ contra patriei sale — fiindcă e Românŭ şi că Românulŭ nicĭ când nu s'a făcutŭ vinovatŭ de atarĭ crime — ci a petrecutŭ în România mai multŭ timpŭ pentru de a se perfecţiona în arta sa, luând lecţiunĭ dela unŭ măestru în pictură.

In urmarea fasiunilorŭ acusatului şi după ce vicecomitele Iakabffy şi ceialalţĭ patrioţĭ patentaţĭ, din fidelele esplicărĭ ale pricepătorilorŭ a venitŭ la convingerea, că tabloulŭ confiscatŭ nu involvă în sine nicĭ celŭ mai neînsemnatŭ actŭ de conturbare a păcii între diferitele naţionalităţĭ, orĭ agitare, şi după ce şi din capitala ungurészcă i s'a suflatŭ în urechĭ vicecomitelui ca sĕ fiă mai prudentŭ, sĕ ne dea bună pace şi sĕ nu ne nĕcăjéscă chiar acuma, când nu putemŭ vedé lumea de nĕcazurĭ, a adusŭ în meritulŭ causei descrise următórea decisiune, pre carea o lasŭ sĕ urmeze aicĭ în traducere verbală:

Nr. 8035 / din 1885 — Dela pretorele cercului Lugoşŭ.

Domnului Basiliu Hoşda, pictorŭ în Lugoşŭ. Intr'o scrisă decisiune a vicecomitelui ţi se comunică spre sciinţă şi spre ulteriórá acomodare.

Lugoşŭ, 12 Decemvre, 1885 Mársovszky m. p. pretore cercualŭ.

Nr. 24642 / alp 1885 — Dela vice comitele Caraşŭ-Severinului.

Referitorŭ la arĕtarea făcută cu data de 20 Noemvre s. n. 1885 Nr. 7545 în afacerea tabloului pictatŭ şi espusŭ de Basiliu Hoşda în galantarurile mai multorŭ prăvălii din locŭ, pe basa protocolului susternutŭ la acestŭ oficiu, mai departe din fasiunile pictorului, precum şi din trăsurile tabloului, am venitŭ la aceea convingere: *Că acestŭ tablou nu involvă în sine nicĭ o criminalitate în înţelesulŭ §-lui 171 din legea penală şi că nu s'a pictatŭ şi espusŭ cu intenţiune de a conturba liniştea dintre diferitele naţionalităţĭ şi prin urmare nu aflu de lipsă — szükséget nem látom — de-a susterne protocolulŭ luatŭ la procuratura regéscă.*

Prin acésta eştĭ provocatŭ, ca tabloulŭ aflătorŭ în grijé d-tale sĕ-lŭ restituescĭ pictorului Basiliu Hoşda, cu observarea însĕ, că considerândŭ esplicarea ce au făcut'o orĭ arŭ putea-o face şi mai departe singuraticii asupra însemnătăţii acestui tablou, prin ceea ce s'ar putea conturba pacea dintre naţionalităţĭ, — pe viitorŭ — şi celŭ puţinŭ până atuncĭ, până când spiritele agitate prin proclamaţiunile dăunătóre (károztando) ale „Irredentei române" nu se vorŭ linişti: în virtutea dreptului meu de supraveghiare — ca la timpŭ sĕ putemŭ împedeca totŭ felulŭ de esplicărĭ sinistre (félreértes) şi agitărĭ provenitóre din acestea —. oprescŭ (*betiltom*) *espunerea publică atâtŭ a acestui tablou, câtŭ şi alŭ altuia de asemenea însemnătate pe teritorulŭ acestui Comitatŭ.*

Totodată pe lângă încunoscinţarea pictorului îţĭ aducŭ la cunoscinţă: *Ca sĕ oprescĭ espunerea astorfelŭ de tablourĭ şi pe teritoriulŭ cercului d-tale, aventualŭ sĕ le confiscĭ şi protocólele referitóre la astfelŭ de afaceri sĕ le susternĭ încóce pentru ulteriórá procedere.*

Lugoşŭ, 10 Decemvre 1885 Emerik Iakabffy m. p. vice-comite.

Ĕcă, Domnule Redactorŭ, acésta e deslegarea comediei înscenate din causa espunerei tabloului „Andrei Mureşanu", făcutŭ de d-lŭ Hoşda. Din tótă afacerea — despre care guralivii compatrioţĭ făcură atâta svonŭ — nu s'a alesŭ nimicŭ mai multŭ, decâtŭ o nouă compromitere a sateliţilorŭ d-lui Tisza, pe lângă cele multe din trecutŭ.

Sĕ sperămŭ acuma, şi credŭ, că ar fi timpulŭ, că adversarii nostri din cele păţite vorŭ învĕţa odată şi'şĭ vorŭ băga mintea în capŭ: Că minciuna nicĭ odată nu va îngenunchia dreptatea şi că prin asemenea unelţirĭ mai rĕu îşĭ strică.

Borgovanulŭ.

TEATRU ŞI MUSICĂ.

Dumenecă séra s'a datŭ în sala redutei de aci *representaţiunea teatrală de diletanţĭ în favorulŭ „Reuniunei femeilorŭ române,"* ce amŭ fostŭ anunţat'o. Pesa „La Turnu Măgurele« de Alexandri nu s'a jucatŭ, din causa indisposiţiei unuia dintre diletanţĭ. In loculŭ ei s'a cetitŭ unŭ prologŭ fórte bine reuşitŭ în versurĭ compusŭ de d. profesorŭ Bârseanu privitorŭ la „răguşală," care a fostŭ bine primitŭ de publicŭ. A urmatŭ apoi comedia „*Nu te juca cu draculŭ*" de Iacobŭ Negruzzi. Berbeceanu iubesce pe vĕduva Zoe Castelli şi ca sĕ afle décă şi ea ilŭ iubesce, pune pe amiculŭ sĕu Timur sĕ se prefacă că o curtenesce şi că o iubesce. Lucrulŭ se schimbă, ea prinde simpatia de Timurŭ, acesta se inamorézâ în adevĕrŭ de ea şi Berbeceanu, care s'a jucatŭ cu dracu, rĕmâne păcălitŭ. Condulicĭ, servitorulŭ lui Timur, se îndrăgostesce de Măndiţa fata din casă a Zoei, rĕmânêndŭ Zarzavatŭ vătafulŭ moşiei acesteia, care încă umbla după Mănditţa, cu oftulŭ la inimă. Eată ce scrie raportorulŭ lui „Kronst. Zeitg" cu privire la acéstă representaţiă: Representarea a fostŭ cu atâtŭ mai bună cu câtŭ cei mai mulţĭ jucătorĭ şi-au doveditŭ talentulŭ lorŭ de representare şi mai înainte cu alte ocasiunĭ. Pe când d-şóra Elena Demetriu a esecutatŭ rolulŭ tinerei vĕ-

jduve cu grație și nobleță, d-șóra Lucia Pușcariu a ucatŭ pe fata din casă cu-o încântătóre vioiciune și isteţime. D. profesorŭ Bârseanu a datŭ bună espresiune energicului caracterŭ alŭ lui Timur, precum și d. P. a sciutŭ sĕ esprime caracterulŭ sfiiciosŭ a lui Berbeceanu. Unŭ escelentŭ succesŭ a avutŭ rolulŭ d-lui redactorŭ Bobancu, ca „Zarzavatŭ.“ Acestŭ rolŭ e cea mai isbutită figură de caracterŭ a acestei piese și cunoscutulŭ talentŭ pentru comicŭ alŭ d-lui Bobancu s'a doveditŭ și de astădată escelentŭ. D. Popescu a esecutatŭ corectŭ rolulŭ lui Condulicĭ. Orchestra d-lui Brandner a esecutatŭ intre pause frumóse arii românescĭ. —

—0—

Corulŭ vocalŭ românŭ din Biserica-Albă va arangiá Marțĭ la 31 Decemvre st. v. 1885 (12 Ianuariu st. n. 1886) în preséra de Sântulŭ Vasile (anulŭ nou) o *serată* în localitățile societății de cântŭ germane dela »Burg« cu următórea programă: 1. »Marșulŭ cântăreților« corŭ bărbătescŭ de E. W. Nejedly esecutatŭ de corulŭ vocalŭ românŭ. 2. „Serenadă“ corŭ bărbătescŭ de Tudorŭ de Flondor, poesiă de M. Eminescu, esec. de cor. voc. românŭ. 3. »Corŭ țigănescŭ« din opera »Il Trovatore« de Verdi, esec. de cor. voc. rom. și acomp. pe piano de d-nulŭ W. Hnitka. — După acésta urmézā: *Germanii în Africa*, representațiune teatrală comică în două acte cu cântece de S. Wenzl, trad. în românesce de C. Strembeiu. Persónele: Giorgiu Kolbe, Ernest Richter, inginerĭ germanĭ. Erdmann. servitorŭ de cancelariă. Mawanketsi, vĕtavulŭ viței Betsuanilorŭ. Vauwauka, fiica acesteia. Matlatsa, dama de curte a acesteia. Zacomo, Upanda, ostașĭ de vița Betsuanilorŭ. Ostașĭ de vița Mawanketsianilorŭ. Loculŭ acțiunei: internulŭ Africei. Timpulŭ: presintele. In urmă se începe petrecerea cu jocŭ. La meḑulŭ nopții: 1. Prologŭ ocasionalŭ pentru anulŭ nou, — felicitărĭ 2. Representațiune comică cu corŭ instrumentalŭ costumatŭ. Bilete de intrare se află de vênḑare la d-nii: D. Bălănescu, N. Krestics și A. Mina cu prețulŭ de 60 cr., ér séra la cassă cu 70 cr. Membrii ajutătorĭ ai corului au intrare liberă. Inceputulŭ punctŭ 8 ore séra.

—0—

Corpulŭ învĕțătorescŭ alŭ scólei centrale grănițărescĭ din Voila va da Duminecă după Crăciunŭ, adecă în 10 (29) Ianuariu 1886, séra la 7 óre, o *representațiune teatrală* în localitatea acelei scóle. — Se vorŭ representa piesele următóre: I. *Rusaliile.* Vodevilŭ într'unŭ actŭ de V. Alecsandri. Persónele: Domnulŭ Jonus Galuscus, vechilulŭ moșiei și profesorulŭ scólei din satŭ, d-lŭ Niculau Ludu. Tachi Răsvrătescu, sub-prefectŭ, d-lŭ Georgiu Dobrinŭ. Tóderŭ Buimăcilă, vornicŭ de satŭ, d-lŭ Niculau Popŭ. Susana, nevasta lui, d-ra Maria Turtureana. Vasile Veveriță, fruntașŭ, d-lŭ Gavrilă Popŭ. George a Saftei, țĕranŭ, d-lŭ Danile Catona. Unŭ jendarmŭ, d-lŭ Niculau Șerbanŭ. Catrina, țĕranĭ, țĕrance.

II. *Vlăduțulŭ mamei* séu *„Bucóvna n'a învĕțatŭ și umblă la însuratŭ“.* Comediă într'unŭ actŭ de I. Lupescu. Persónele: Vlăduțulŭ mamei, scolarŭ de satŭ, d-lŭ Niculau Popŭ. Iftimi Sbârciogŭ, bĕtrânŭ pădurarŭ, d-lŭ Georgiu Dobrinŭ. Costică Șoimescu, tênĕrŭ boerŭ, d-lŭ Nicolau Ludu. Savafta, mama lui Vlăduțŭ, d-ra Ana Borzea. Smărăndița, fiica lui Iftimi, d-ra Maria Turtureanu. — Țĕranĭ, țĕrance. După representațiune va urma petrecere socială cu jocŭ. Prețulŭ intrărei e 60 cr. de persónă; 1 fl. 20 cr. de familiă. Venitulŭ curatŭ e destinatŭ jumĕtate pentru elevii lipsițĭ dela scóla din Voila, ér cealaltă jumĕtate pentru învĕțăceii așeḑațĭ la diferite meserii în Brașovŭ. Oferte mărinimóse, chiar și în vestminte, se primescŭ cu mulțămită și se vorŭ cuita în publicŭ.

—0—

Junimea țĕrană din Galați (lângă Făgărașŭ) va representa Mercurĭ 1 Ianuare 1885 st. v. (13 Ianuare 1886) st. n. (în séra anului nou românescŭ) în „Otelulŭ comunalŭ“ din Galațĭ, în folosulŭ bisericei cu scopŭ d'a procura vestminte preoțescĭ, următórele piese teatrale:

I. *Rusaliile.* Vodevilŭ într'unŭ actŭ de V. Alecsandri. Persónele: Domnulŭ Jonus Galuscus, vechilulŭ moșiei și profesorulŭ scólei din satŭ, d-nulu Acsente Totoiu. Tachi Răsvrătescu, subprefectŭ, d-nulŭ George Dan. Tóder Buimăcilă, vornicŭ de satŭ, d-nulŭ George Leanca. Susana, nevasta lui Tóderŭ, d-na Victoria Aronŭ. Vasile Veveriță, fruntașŭ, d-nulŭ Ioanŭ Stiniguta. George a Saftei, țĕranŭ, d-nulŭ George Stinigută. Unŭ jandarmŭ, d-lŭ Ioanŭ Silimonŭ Danŭ. Catrina, țĕranĭ, țĕrance, d-șórele: E. Sorea, M. Stiniguta, M. Savu și F. Neicu.

II. *Găcĭ-găcitórea mea.* Comediă cu cântece într'unŭ actŭ de Vasile Alecsandri. Persónele: Pitarulŭ Sandu, boierŭ de 50 de anĭ, d-nulŭ George Leanca. Smărăndița nepóta lui, d-na Victoria Aronŭ. Tincuța, vara Smărăndiței, d-ra Marina Stinigută. Florica, tênĕră țĕrancă, d-ra Efrosina Sorea. Graurŭ, feciorŭ boierescŭ din Moldova, d-nulŭ Acsente Totoiu. Dame, țĕranĭ, țĕrance, lăutarĭ. Intrarea de persónă: loculŭ I 60 cr., loculŭ II 40 cr., parterŭ 30 cr., în a doua odaie 20 cr. copii de scólă 10 cr. v. a. Bilete se potŭ căpăta, în tóte ḑilele în prăvălia d-lui A. Cepes și séra la cassă. Oferte mărinimóse se primescŭ și se vorŭ cuita publice. După representațiune va urma petrecere cu jocŭ. Inceputulŭ la 7 óre séra.

SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. alŭ »Gaz. Trans.)

NIȘŬ, 7 Ianuariu. — (Scirea „P. Lld.“ Regele Milan și generalulŭ Horvatovicĭ sosescŭ aci în 8 Ianuariu. — Din isvorŭ demnŭ de credință se anunță din Sofia, că agentulŭ diplomaticŭ austro-ungarŭ, Biegeleben, are sĕ fiă rechiămatŭ, ér în loculŭ sĕu are sĕ fiă numitŭ conducĕtorulŭ consulatului austro-ungarŭ din Moscva, Burian.

—

BERLINŬ, 7 Ianuariu. — Impĕratulŭ Germaniei a primitŭ pe trimisulŭ specialŭ austro-ungarŭ, Koller, în audiență de adio. Impĕratulŭ l'a decoratŭ cu ordinulŭ „Vulturulŭ negru.“

—

PARIS, 8 Ianuariu. — Noulŭ cabinetŭ este formatŭ. Președinte alŭ consiliului de miniștrĭ și ministru de esterne e Freycinet; ministru de interne: Sarrien; ministru de finance Sadit-Carnot; la instrucțiă Goblet; la rĕsboiu Boulunyer; la marină: Aube; la justiția: Demolé; la comerciu: Locroy; la lucrărĭ publice Baihaut; la agricultură Develle; la poste: Granet. Țĕrile ce stau sub protectoratulŭ Franciei, ca Anamŭ, Tonchinu, Madagascar, Kambodsa suntŭ supuse acum resortului ministrului de esterne Freycinet.

DIVERSE.

Necrologŭ. — Emilia Nicola, fica advocatului Mateiu Nicola, în 23 Decemvre st. n, la 3 óre din ḑi după lungă suferință a încetatŭ din viĕță în etate de 17 anĭ. Rĕmășițele pământescĭ s'au așeḑatŭ spre repausŭ eternŭ în cimiteriulŭ bisericei gr. orientale din Alba-Iulia în 25 Decemvre la 2 óre din ḑi.

Fiă-i țĕrina ușóră și memoria binecuvântată.

***

Alegerea lui Grévy, — Când sórtea lui Grévy era pendentă, în Elysée nu s'a observatŭ nicĭ o agitațiune. Iules Grévy îșĭ făcea obicĭnuitele sale plimbărĭ în grădină cu nepotulŭ sĕu, adăpându'șĭ rațele japonese. După dejunŭ a jucatŭ șachŭ cu unŭ prietenŭ alŭ sĕu; numai atuncĭ a părăsitŭ șachulŭ, când i-au venitŭ telegrame din Versailles. Telegrama i-a anunțatŭ agitațiunea partidului dreptŭ. După ce Grévy a cetitŭ depeșa, a dat'o celorŭ de prin prejurulŭ sĕu, ca s'o cetéscă. Când a sciutŭ resultatulŭ alegerei, s'a primblatŭ crucișŭ și curmezișŭ prin odaia sa, după aceea s'a așeḑatŭ în fotoliulŭ sĕu și a ḑisŭ: »Potŭ sĕ spunŭ cu onóre, că am făcutŭ totŭ ce am pututŭ pentru Franța și mĕ bucurŭ când vĕdŭ, că nisuințele mele au indestulitŭ dorințele nației mele. De nu m'ar fi alesŭ din nou, atuncĭ cu consciința liniștită așŭ fi părăsitŭ Elysée-ulŭ.« Dómna Grévy s'a și bucuratŭ, s'a și supĕratŭ de acéstă alegere. Multŭ a plânsŭ și i-a părutŭ rĕu, că bărbatulŭ sĕu nu e mai tinĕrŭ cu 10 anĭ, a adausŭ însĕ, că ar fi mai bine sĕ nu vorbéscă despre aceea, ce în sórtea ei norocósă este supĕrăciosŭ. A sărutatŭ pe toțĭ, carĭ au venitŭ s'o feliciteze. Președintele până nóptea târḑiu a cetitŭ depeșele. Nicĭ că s'a supĕratŭ d'aceea, că 68 înșĭ au votatŭ pentru Brisson. Sĕ crede, că președintele, cu ocasiunea realegerii sale, va grația pe prințulŭ Krapotkin și pe Louise Michel.

***

Omorîtorulŭ fiului sĕu. — In Petruburgŭ s'a datŭ de urma unei crime îngrozitóre. »Journal de St. Petersbourg“ despre acéstă crimă scrie următórele: Inainte de asta cu vr'o patru anĭ, trăia în Petruburgŭ unŭ mare bogasierŭ, care șĭ-a datŭ băiatulŭ de 12 anĭ într'unŭ institutŭ de crescere de acolo. Tatălŭ a iubitŭ fórte pe băiatulŭ sĕu, căruia i-a testatŭ tótă averea sa. Odată îĭ trăsnĭ în capŭ idea ca sĕ se însóre a doua óră și a luatŭ o tinĕră și frumósă fată, care în scurtŭ timpŭ ajunse sĕ esercite o mare influință asupra bărbatului ei. In sfîrșitŭ bĕtrânulŭ cedândŭ insistărilorŭ nevestei sale, șĭ-a nimicitŭ testamentulŭ, făcêndu-șĭ unŭ altŭ testamentŭ în virtutea căruia, în casŭ de mórte a băiatului, femeea sĕ rĕmână stăpână asupra întregei sale averĭ. Nu multŭ după aceste murĭ bogasierulŭ și tinĕra vĕduvă, cu câteva lunĭ mai târḑiu, s'a măritatŭ după unŭ amantŭ alŭ ei, și, aprópe unŭ anŭ, nicĭ nu gândise la fiulŭ ei vitregŭ, care trăia în institutŭ fără de nicĭ o îngrijire. Odată merse unŭ lacheu, îmbrăcatŭ în livrea roșiă, în institutŭ, luă pe băiatŭ șĭ-lŭ duse la părinții sĕi vitregĭ, cárĭ l'au primitŭ cu afabilitate și l'au admoniatŭ, că aprópe unŭ anŭ nicĭ nu i-au visitatŭ. Trebuia sĕ promită, că de acum încolo în tótă Vinerea îĭ va visita. Băiatulŭ s'a ținutŭ de promisiune. Băiatulŭ după tóte visitele suferea de durere de capŭ și de stomachŭ, acéstă durere o atribuĭ mâncărilorŭ, cu carĭ nu era dedatŭ.

Astfelŭ trecură mai multe lunĭ, când în urmă, după o visită făcută părinților sĕi vitregĭ, se bolnăvĭ rĕu și în diminéța următóre murĭ. După constatarea medicilorŭ a muritŭ din causa rĕcelei stomachului. Ca din întêmplare a eșitŭ la ivélă, că muma vitregă, de câte orĭ a mersŭ băiatulŭ acasă, a gătitŭ mâncările cele mai delicate băiatului, din carĭ însĕ nimenĭ altulŭ n'a mâncatŭ. Acésta, precum și împrejurarea, că tinĕra femeiă îndată după mórtea băiatului, a arătatŭ oficiului respectivŭ testamentulŭ, a deșteptatŭ bănuéla, că băiatulŭ n'ar fi muritŭ de mórte naturală, ci otrăvitŭ. Autoritatea publică a dispusŭ desgroparea și examinarea chimică a cadavrului.

***

O aventură nocturnă. — Intr'o farmaciă din Petersburg, într'una din nopțile trecute, s'a întêmplatŭ unŭ casŭ, ce la începutŭ părea a fi fórte misteriosŭ. La o óră după mieḑulŭ nopții de două orĭ se trase clopoțelulŭ cu mare violență. Provisorulŭ a deschisŭ ușa și, spre marea lui mirare, a vĕḑutŭ înaintea sa pe archiducele *Sergiu* și *Paulŭ* în uniforma lorŭ de generalŭ de geniu. »Șefulŭ d-tale e încă deșteptŭ?« întrebă archiducele Paulŭ. — »Ba, S'a culcatŭ cu o oră nainte.« — »Ei bine, nu trebue sĕ-lŭ trezescĭ. Depunemŭ la d-ta unŭ obiectŭ pe vr'o 2 óre, după care apoi vomŭ venĭ în persónă.« După acésta archiducele a luatŭ de pe pieptulŭ sĕu o decorațiune spaniolă, s'a suitŭ pe unŭ scaunŭ și a așeḑatŭ decorațiunea în saltarulŭ celŭ mai de susŭ alŭ scrinului. »S'o lașĭ aci ne atinsă până ce vomŭ veni îndĕrĕtŭ.« Archiducii s'au depărtatŭ. Provisorulŭ îndată l'a sculatŭ pe șefulŭ sĕu și i-a povestitŭ casulŭ de mai susŭ. Poliția a datŭ adeseorĭ farmacistului scrisorĭ, pumnale etc. pentru esaminare, astfelŭ farmacistulŭ a presupusŭ că și acum e unŭ asemenea lucru. Farmacistulŭ și provisorulŭ, lucru firescŭ, au lăsatŭ ne atinsă decorațiunea. După o oră érășĭ se auḑi sunetulu violentŭ alŭ clopoțelului. Abia a deschisŭ ușa, și archiducele Paulŭ a intratŭ repede în farmaciă, urmatŭ de o altă persónă, ai căreĭ ochĭ erau legațĭ cu o batistă de mĕtase négră. Acéstă persónă, gâfâindŭ sări la scrinŭ unde era decorația, s'a suitŭ pe unŭ scaunŭ, a scosŭ decorațiunea din saltarŭ, șĭ-a ruptŭ legătura de pe ochĭ și cu decorația le-a predatŭ archiducelui. Intr'aceea, farmacia s'a umplutŭ cu unŭ publicŭ elegantŭ, ce l'a aclamatŭ și gratulatŭ pe antispiritistulŭ *Bishop,* care din o depărtare de două verste, a găsitŭ decorațiunea. Bishop cu archiducele Paulŭ a venitŭ în o saniă, archiducele a mânatŭ caii, Bishop a arĕtatŭ însĕ direcția. Ceialalțĭ membrii ai societății în 40 de sănii au urmatŭ pe archiducele și pe Bishop.

***

O nouă mașină de cusutŭ. — Intr'o prăvăliă din Berlinŭ se află espusă o mașină de cusutŭ, ce diferă fórte multŭ de mașinele Singer și Wehler-Wilson; pe lângă alte calitățĭ superióre mai are și acelŭ avantagiu, că ziżaniturile cele diforme și secĭ ale mașinei, nu se audŭ de felŭ, din causă că în dosulŭ mașinei se află și o musică, cam ca o girondă séu liră, a căreĭ sunetŭ armoniosŭ și puternicŭ, contrabalanțéză ziżaniturile mașinei. Mașina e astfelŭ compusă, încâtŭ nu lasă nimicŭ de doritŭ.

Rectificare. Pe pag. 2 din nr. trecutŭ alŭ »Gaz.,« colóna 2-a, în șirulŭ 5-lea din josŭ sĕ se citéscă: admirațiunea, în locŭ de administrațiunea, ĕr în alŭ 14 lea și 16-lea șirŭ din josŭ: representația, în locŭ de representanța.

Cursulu pieței Brașovŭ

din 8 Ianuariu st. n. 1886

Bancnote românescĭ	Cump.	8.44	Vênd.	8.48
Argint românesc	»	8.38	»	8.42
Napoleon-d'orĭ	»	9.97	»	10 01
Lire turcescĭ	»	11.26	»	11.36
Imperialĭ	»	10.22	»	10.32
Galbenĭ	»	5.90	»	5.94
Scrisurile fonc. »Albina«	»	100.00	»	101.—
Ruble Rusescĭ	»	122.½	»	123.¾
Discontulŭ	»	7—10 % pe anŭ.		

Editorŭ: Iacobŭ Mureșianu.

Redactorŭ responsabilŭ: Dr. Aurel Mureșianu.

Cursulŭ la bursa de Viena

din 7 Ianuariu st. n. 1886

Rentă de aurŭ 4%	100.90
Rentă de hârtiă 5%	92 70
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	150.70
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune)	98.80
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	126 90
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	120 50
Bonurĭ rurale ungare	103 60
Bonurĭ cu cl. de sortare	103 60
Bonurĭ rurale Banat-Timișŭ	103 60
Bonurĭ cu cl. de sortare	103 60
Bonurĭ rurale transilvane	103.65
Bonurĭ croato-slavone	103 60
Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	98.25
Imprumutulŭ cu premiu ung.	118 00
Losurile pentru regularea Tisei și Segedinului	124.25
Renta de hărtiă austriacă	83 80
Renta de arg. austr.	84 05
Renta de aurŭ austr.	111.40
Losurile din 1860	139.50
Acțiunile băncei austro-ungare	872 —
Act. băncei de creditŭ ung.	305.00
Act. băncei de creditŭ austr.	299 30
Argintulŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ	5 94
Napoleon-d'orĭ	10 01
Mărcĭ 100 împ. germ.	62 05
Londra 10 Livres sterlinge	126.55

Bursa de Bucuresci.

Cota oficială dela 23 Decemvre st. v. 1885.

	Cump.	vênd.
Renta română (5%)	87	88
Renta rom. amort. (5%)	91	92
» convert. (6%)	83½	84½
Impr. oraș. Buc. (20 fr.)	30	32
Credit fonc. rural (7%)	104	105
» „ „ (5%)	86	87
» » urban (7%)	98½	99½
» » » (6%)	—	—
» » » (5%)	82	83½
Banca națională a României	1170	1199
Ac. de asig. Dacia-Rom.	——	——
» » » Națională	——	——
Aurŭ contra bilete de banca	16.	17
Bancnote austriace contra aurŭ	2.01	2.04

Anunțămŭ acelorŭ onorați cetitori, cari vorŭ binevoi a se abona la fóia nóstră de aici încolo, că avemŭ încă în reservă numeri dela începutulŭ anului 1885 prin urmare potŭ sĕ aibă colecțiunea completă.

ADMINISTRAȚIUNEA „GAZ. TRANS.“

Conspectulŭ bilanțurilorŭ brute,

ale institutului de creditŭ și de economii „ARDELEANA“ societate pe acții în Orăștie,

dela 1 Augustŭ 1885, până la 31 Decemvre 1885,

DEBITŬ.	fl.	cr.
C-tul, Mobiliar	465.	70
» Cassa	87,422.	76
» Depunerilorŭ pentru fructificare	3.019.	77
» Imprumuturilorŭ pe cambii	59,230.	—
» Imprumuturilorŭ pe hipotecă	4.760.	—
» Imprumuturilorŭ pe Obligațiunĭ cu cavenț	2,790.	—
» Intereselorŭ dela depunerĭ	37.	05
» Intereselorŭ dela împrumuturĭ pe cambii	354.	51
» Speselorŭ de fundare	773,	10
» Salarului	318,	—
» Pro-Diverse	12,102.	45
fl.	171,273.	24

CREDITŬ.	fl.	cr.
C-tul Acțiunilorŭ	30.205.	—
» Cassa	83,789.	58
» Depunerilorŭ pentru fructificare	30,281.	77
» Imprumuturilorŭ pe cambii	10,550.	—
» Imprumuturilorŭ pe hipotecă	17.	—
» Intereselorŭ dela împrumuturĭ pe cambi'	2,945.	77
» Intereselorŭ » » » hipotecă	203.	—
» Intereselorŭ » » » obligațiunĭ	111,	60
» Speselorŭ de fundare	800.	—
» Provisiunei	103.	16
» Competințelorŭ	150,	10
» Pro-Diverse	12,116.	26
fl	171,2 3.	24

Orĕștie, la 31 Decemvre 1885.

Dr. Ioanŭ Mihu, directorŭ esecutivŭ. **Aurel Popovici Barcianu** comptabilŭ,

Mersulŭ trenurilorŭ

pe linia **Predealŭ-Budapesta** și pe linia **Teiușŭ-Aradŭ-Budapesta** a calei ferate orientale de statŭ reg. ung.

Predealŭ-Budapesta

	Trenŭ de persóne	Trenŭ accelerat	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus
Bucuresci	—	— —	7.45	—
Predealŭ (	—	— —	12.50	—
Predealŭ (	—	— —	1.09	—
Timișŭ	—	— —	1.40	—
Brașovŭ (	—	— —	2.27	—
Brașovŭ (	6.22	10,51	2.55	—
Feldióra	7.01	11.18	3.38	—
Apatia	7.33	11.36	4.17	—
Agostonfalva	8.01	11.51	4.47	—
Homorodŭ	8.45	12.23	5.42	—
Hașfaleu	10.10	1.19	7.37	—
Sighișóra (	10.29	1.30	8.01	—
Sighișóra (	10.39	1.37	8.21	—
Elisabetopole	11.19	2.05	9 07	—
Mediașŭ	11.54	2.25	9 45	—
Copsa mică	12.12	2.36	10.02	—
Micăsasa	12.56	—	6.20	—
Blașiu	1.30	3.13	6.59	—
Crăciunelŭ	1.45	—	7.15	—
Teiușŭ	2.11	3.40	7.43	—
Aiudŭ	2.55	4.01	8.29	—
Vințulŭ de susŭ	3.17	—	8.55	—
Uióra	3.24	—	9.04	—
Cucerdea	3.31	4.24	9 12	—
Ghirișŭ	4.09	4.49	10 23	—
Apahida	5.36	—	12.32	—
Clușiu (	5.56	5 58	12.59	—
Clușiu (	6.08	6.08	—	8.00
Nedeșdu	6.29	—	—	8.34
Ghirbĕu	6.45	—	—	8.59
Aghirișŭ	7.00	—	—	9.34
Stana	7.26	—	—	10.16
Huiedinŭ	7.48	7.14	—	11.04
Ciucia	8.28	7.43	—	12 17
Bucia	8.47	—	—	12.47
Bratca	9.06	—	—	1.21
Rév	9.26	8.22	—	2.05
Mezŏ-Telegd	10 01	8.48	—	3.08
Fugyi-Vásárhely	10.20	—	—	3.39
Várad-Velințe	10.30	—	—	3.55
Oradia-mare (	10.37	9.13	—	4.05
Oradia-mare (	10.51	9.18	10.37	—
P. Ladány	12.37	10.31	12 59	—
Szolnok	2 58	12.07	4.45	8.22
Buda-pesta	6 00	2.10	10.05	10.30
Viena (	6.35	2.45	10.50	—
Viena (	3.00	8 00	6.05	—

Budapesta—Predealŭ

	Trenŭ omnibus	Trenŭ accelerat	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Viena	—	7.15	—	—	—
Budapesta	6.47	1 45	3.15	6.20	8.00
Szolnok	10.37	3.4	7.24	9.11	11.44
P. Ladány	1.44	5.21	8.27	11.26	2.31
Oradea mare	5.33	6.41	—	1.28	—
Várad-Velencze	—	—	9.45	2.00	—
Fugyi-Vásárhely	—	—	9.59	2 11	—
Mezö-Telegd	—	7.14	10.28	2.34	—
Rév	—	7.42	11.36	3.18	—
Bratca	—	—	12.10	3.41	—
Bucia	—	—	12.43	4.01	—
Ciucia	—	8.31	1.31	4.26	—
Huiedin	—	9.01	2.56	5.08	—
Stana	—	—	3.29	5.27	—
Aghiriș	—	—	4.0[illegible]	5.50	—
Ghirbĕu	—	—	4.18	6.02	—
Nedeșdu	—	—	4.33	6.24	—
Clușiu (	—	10 0	5.05	6.43	—
Clușiu (	12 0[illegible]	10.16	—	7.03	—
Apahida	12.31	—	—	7.26	—
Ghiriș	2.16	11.24	—	8.51	—
Cucerdea (	3.12	11.43	—	9.31	—
Cucerdea (	3.32	11.45	—	9.43	—
Uióra	3.41	—	—	9.51	—
Vințulŭ de susŭ	3.50	—	—	9.58	—
Aiudŭ	4.25	12.08	—	10.24	—
Teiușŭ	4.50	12.22	—	10.44	—
Crăciunelŭ	5.41	—	—	11.28	—
Blașŭ	[illegible]	12.57	—	11.44	—
Micăsasa	6.40	—	—	12.18	—
Copșa mică	7.00	1.27	—	12.36	—
Mediașŭ	—	1.45	—	1.22	6.01
Elisabetopole	—	2.06	—	1.56	6.40
Sigișóra	—	2.31	—	2.34	7.20
Hașfaleu	—	2.50	—	3.02	8.01
Homorod	—	3.42	—	4.41	10.05
Agostonfalva	—	4.19	—	5 30	11.02
Apatia	—	4.34	—	6.03	11.3
Feldióra	—	4.53	—	6.35	12.14
Brașovŭ (	—	5.20	—	7.14	1.09
Brașovŭ (	—	— —	—	—	1.50
Timișŭ	—	— —	—	—	2.48
Predealŭ (	—	— —	—	—	3.23
Predealŭ (	—	— —	—	—	4.56
Bucuresci	—	— —	—	—	9.4

Nota: Orele de nópte suntŭ cele dintre liniile gróse.

Teiușŭ-Aradŭ-Budapesta

	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne
Teiușŭ	11.09	—	3.56
Alba-Iulia	11.46	—	4.27
Vințulŭ de josŭ	12.20	—	4.53
Șibotŭ	12.52	—	5.19
Orăștia	1.19	—	5.41
Simeria (Piski)	1.48	—	6.08
Deva	2 35	—	6.39
Branicĭca	3.04	—	7.04
Ilia	3.36	—	7.29
Gurasada	3.50	—	7.41
Zam	4.25	—	8.12
Soborșin	5.09	—	8.49
Bĕrzova	5.56	—	9.29
Conopŭ	6.18	—	9.49
Radna-Lipova	6.57	6.14	10.23
Paulișŭ	7.12	6.30	10.37
Gyorok	7.27	6.47	10.52
Glogovațŭ	7.56	7.17	11.18
Aradŭ	8.10	7.32	11.32
Szolnok (	2.39	12.00	4 53
Szolnok (	3.16	12.14	5.10
Budapesta	7.10	2.10	8.16
Viena	—	8.00	6.05

Budapesta-Aradŭ-Teiușŭ.

	Trenŭ de persóne	Trenŭ acceleratŭ	Trenŭ omnibus
Viena	11.00	7.15	—
Budapesta	8.05	1.45	8 00
Szolnok (	11.02	3.44	11 40
Szolnok (	11.12	4.02	12 00
Aradŭ	3.37	7.53	5.25
Glogovațŭ	4.13	—	6.19
Gyorok	4.38	—	6.46
Paulișŭ	4.51	—	7.00
Radna-Lipova	5.10	—	7.23
Conopŭ	5.38	—	7.51
Bêrzova	5.57	—	8.10
Soborșin	6.42	—	5.58
Zam	7.14	—	9.28
Gurasada	7.43	—	9.56
Ilia	8.01	—	10.17
Branicĭca	8.21	—	10.38
Deva	8.47	—	11.05
Simeria (Piski)	9.05	—	11.23
Orăștiă	10.10	—	12.24
Șibotŭ	10.43	—	12.53
Vințulŭ de josŭ	11.04	—	1.22
Alba-Iulia	11.19	—	1.40
Teiușŭ	12 05	—	2.24

Aradŭ-Timișóra

	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne	Trenŭ de persóne
Aradŭ	6.00	12 55	8.25
Aradulŭ nou	6.25	1.21	8.36
Németh-Ságh	6.50	1.46	8.54
Vinga	7.19	2 18	9.13
Orczifalva	7.38	2.36	9.25
Merczifalva	7.56	2.53	9 36
Timișóra	8.42	3.40	10.06

Simeria (Piski) Petroșenĭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus
Simeria	6 30	11.50	2.23
Streiu	7 05	12.27	3.00
Hațegŭ	7 53	1.19	3.49
Pui	8.46	2.10	4.40
Crivadia	9.33	2.57	5.28
Banița	10.11	3.35	6.07
Petroșenĭ	10.43	4.04	6.39

Timișóra-Aradŭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Timișóra	6.07	12.25	5.00
Merczifalva	6.40	1.16	5.50
Orczifalva	6.51	1.34	6.07
Vinga	7.08	2.04	6.32
Németh-Ságh	7.23	2.25	6.53
Aradulŭ nou	7 40	2.54	7.24
Aradŭ	7 50	3 10	7.40

Petroșenĭ—Simeria (Piski)

	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus	Trenŭ de pers.
Petroșenĭ	6.49	9 33	5 28
Banița	7.27	10.14	6.08
Crivadia	8.06	10 54	6.4
Pui	8.50	11.37	7.35
Hațegŭ	9.31	12 17	8 02
Streiu	10.16	12.58	8 44
Simeria	10 53	1,35	9.15

Tipografia *ALEXI* Brașovŭ.